

Ledare BULLETIN 2/2025

När jag skrev min förra ledartext vid årsskiftet, efterlyste jag politisk handlingskraft så att Samsjuklighetsutredningens förslag skulle kunna bli verklighet. Och bara några veckor senare tillsatte regeringen en delegation som ska förbereda en stor reform, med utgångspunkt just i utredningens förslag. Huruvida slutresultatet kommer uppfylla förväntningarna får vi se, men det känns ändå hoppfullt att man arbetar vidare med förslagen, som skulle kunna få så stor positiv betydelse för vårt fält.

Nu har det redan blivit vår, och jag är nyligen hemkommen från en fantastisk studieresa till London, tillsammans med ett relativt stort antal föreningsmedlemmar. Vårt besök på King's College skildras närmre i ett särskilt reportage i detta nummer av Bulletin, men i korthet var det en mycket trevlig och tankeväckande resa, där vi fick möjlighet att utbyta erfarenheter med en lång rad framstående forskare och kliniker.

Något som ofta slagit mig vid resor av det här slaget, är hur likartade problem man kämpar med på olika håll, trots stora skillnader på organisatorisk nivå och i det omgivande samhället. Men exempelvis gränsdragningar gentemot andra vårdgrenar, avvägningar mellan kontroll och eget ansvar i vården, att prioritera breda patientgrupper eller ha fokus på de svårast sjuka, är nog universella dilemman. Att se hur kollegor i andra länder hanterar dem vidgar ens vyer och inspirerar till nytänkande på hemmaplan.

Sedan några år är Svensk förening för Beroendemedicin medlem i både EUFAS och ISAM, de europeiska respektive globala organisationerna för samarbete mellan olika länders beroendeföreningar. Bägge arbetar bland annat med jämförande studier av olika länders sätt att hantera beroendeproblem, och hur man utbildar och fortbildar professionella inom vårt område.

Exempelvis publicerade en arbetsgrupp från EUFAS nyligen en studie av hur specialisering inom beroendemedicin och -psykologi fungerar i olika delar av Europa ([Bramness et al. Education and Training in Addiction Medicine and Psychology across Europe: A EUFAS Survey. Eur Addict Res 2024](#)). Resultaten visar att det föreligger stora variationer mellan länderna, men också att det finns en stark beredvillighet att lära av varandra, och på sikt försöka harmonisera utbildningarna i högre utsträckning. Den medicinska vetenskapen är inte snävt nationell, och vi har allt att tjäna på att sprida goda exempel på hur man utbildar nya kollegor. Med digitala hjälpmedel är det lättare än någonsin att kommunicera och undervisa över landsgränserna, och jag är övertygad om att sådana samarbeten kommer bli betydligt vanligare framöver.

Internationella erfarenheter kommer också spela en viktig roll när det tillslut blir dags att genomföra den stora reform av beroendevården, som Samsjuklighetsutredningen inspirerat till. Genom att dra lärdom av dessa kan vi förhoppningsvis undgå att upprepa de misstag som redan gjorts på andra håll.

Joar Guterstam
Ordförande